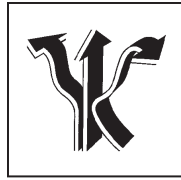

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО "Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління"
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
"Українське суспільство: контури інновацій"
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП "Видавничий дім "Персонал"
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Пальм Наталья Дмитриевна Преподавание философии в высшей школе: проблемы и перспективы	214
Примуш Роман Борисович Професійний розвиток особистості службовців в процесі кар'єрного зростання	217
Проніна Оксана Володимирівна Проблема передачі земельної ділянки у спільну власність об'єднанню співвласників багатоквартирного будинку.....	220
Пророченко Єфросинія Василівна Наукова та інноваційна присутність України в економіці ЄС через програму Горизонт 2020	223
Романова Лідія Василівна, Мартишина Оксана Юрійвна Особливості розвитку ринку теплоізоляційних матеріалів.....	226
Савойська Світлана Василівна Щодо уточнення та розширення сутності і змісту поняття постбіхевіоризм (постбіхевіоралізм).....	229
Скиба Ганна Іванівна Роль бухгалтерського обліку в умовах інноваційної економіки.....	232
Стасюк Світлана Валентинівна Розвиток податкових правових відносин на сучасному етапі в Україні.....	234
Ткачук Тетяна Леонідівна Особливості психологічної реабілітації військовослужбовців АТО.....	236
Туруніна Олена Леонтіївна Психологічні особливості розвитку організаційної культури комерційного підприємства	238
Тьорло Володимир Олександрович, Мірошніченко Вікторія Володимирівна Рівні соціального стану регіонів України та напрями подолання існуючих диспропорцій їх розвитку	241
Утвенко Володимир Валерійович Особливості правового регулювання соціального забезпечення та соціальної підтримки в Україні.....	243
Федоренко Володимир Валерійович Феномен соціального відхилення в контексті військово-правового виховання в умовах проведення антитерористичної операції	246
Філіна Ганна Ісаївна, Гайдученко Ярослав Сергійович Інвестиційний клімат України як умова залучення прямих іноземних інвестицій	250
Шаповалова Алла Миколаївна Місцеве самоврядування — ключовий суб'єкт децентралізації владних відносин у глобальному просторі.....	253
Шашкова-Журавель Ірина Олександрівна Основні напрями міжнародно-правового захисту праці на умовах неповного робочого часу.....	255
Шклярук Сергій Григорович, Чупак Олександр Валерійович Лізингові послуги фінансових компаній і участь банківських установ в їх фінансуванні	258

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ В УКРАЇНІ

Правова основа соціального забезпечення, а також соціальної підтримки — сукупність взаємовідносин нормативно-правових актів і правових норм, що регулюють питання соціального захисту населення в системі державного управління та місцевого самоврядування. Нормативно-правові акти з соціального забезпечення та соціальної підтримки громадян можна структурувати наступним чином:

1. Серед нормативно-правових актів, присвячених соціальному захисту населення, можна виділити нормативно-правові акти, що видані на державному рівні (Закони України, Постанови Верховної Ради України, Укази Президента України, Постанови та Розпорядження Кабінету Міністрів України, Рішення центральних органів виконавчої влади тощо) та на рівні місцевого самоврядування (рішення місцевих рад та їх виконавчих комітетів, розпорядження сільських, селищних і міських голів, голів районів у містах, районних, обласних рад, голів районних та обласних державних адміністрацій).

2. Нормативно-правові акти та правові норми, що складають правову основу соціального забезпечення та соціальної підтримки, можна поділити на такі, що мають загальнодержавне та локальне значення, чия дія поширюється на всю територію держави або певне (певні) територіальне утворення.

3. Нормативно-правові акти з питань соціального захисту населення поділяються на закони (Конституція України, Закон України “Про пенсійне забезпечення”, “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”) та підзаконні нормативно-правові акти, при цьому закони мають вищу юридичну силу по відношенню до підзаконних нормативно-правових актів, які не мають суперечити законам.

Конституція України є основним законом, який в загальних рисах регулює соціальне забезпечення та соціальну підтримку громадян. Зокрема, стаття 46 Конституції України наголошує, що “громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Статті 47–49 Основного закону гарантують права громадян на житло; достатній життєвий рівень для себе і своєї сім’ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло; право на охорону здоров’я, медичну допомогу та медичне страхування.

Правовою основою соціального забезпечення та соціальної підтримки громадян виступають передусім Закони України, видані Верховною Радою України, починаючи з 1991 р. (так зване законодавство з соціального захисту населення). Серед найважливіших нормативно-правових актів у соціальній сфері можна виділити: Закони України від 5 листопада 1991 р. “Про пенсійне забезпечення”, від 1 березня 1991 р. “Про зайнятість населення”, від 9 липня 2003 р. “Про загальнообов’язкове державне пенсій-

не страхування”, від 22 жовтня 1993 р. “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, від 5 жовтня 2000 р. “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”, від 6 жовтня 2005 р. “Про реабілітацію інвалідів в Україні” тощо.

Серед нормативно-правових актів, що регулюють питання соціального забезпечення та соціальної підтримки в Україні, крім законів України, прийнятих Верховною Радою України, є підзаконні нормативно-правові акти, ухвалені органами державної влади, що розв’язують значне коло питань, пов’язаних з соціальним захистом населення.

Головним призначенням підзаконних нормативно-правових актів як форми права є матеріальне закріплення юридичних норм, встановлення їх загальних обов’язків. До підзаконних нормативно-правових актів, які також стосуються і соціального захисту населення, належать:

- акти державних органів України (укази та розпорядження Президента України;
- директиви, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази міністрів; накази адміністрацій підприємств тощо);
- акти Автономної Республіки Крим;
- міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України тощо.

Більшість підзаконних нормативно-правових актів має конституційне значення, тобто їх виконання передбачено Конституцією України. Приміром, видання Президентом України указів і розпоряджень передбачено статтею 106 Конституції України; постанов та розпоряджень Кабінету міністрів України — статтею 117 Конституції України.

Іншою важливою особливістю підзаконних нормативно-правових актів є те, що значна їх частина, зокрема постанови і розпорядження Уряду, нормативно-правові акти центральних органів державної виконавчої влади підлягають реєстрації в Міністерстві юстиції України, а нормативно-правові акти місцевих органів виконавчої влади — у регіональних органах Міністерства юстиції, що дозволяє уникнути порушень конституційних норм у процесі їх ухвалення.

Серед підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють соціальне забезпечення та соціальну підтримку населення України, чільне місце посідають укази та розпорядження Президента України, які є обов’язковими для виконання на всій території України. Їхньою нормативно-правовою базою є Конституція та закони України, за межі яких вони не можуть виходити.

Значна частина правовідносин в галузі соціального захисту населення регулюється постановами Кабінету Міністрів України — нормативно-правовими актами Уряду, що видаються на основі Конституції України, указів і розпоряджень Президента України в межах компетенції Кабінету Міністрів України. Ці нормативно-правові акти стосуються, перш за все, майнових та фінансових аспектів соціального захисту населення.

Важливе місце в правовому регулюванні соціального забезпечення та соціальної підтримки громадян належить актам органів місцевого самоврядування, які в юридичній літературі отримали назву місцеві або локальні нормативно-правові акти. Норми, які містяться в цих актах, констатують положення законів та інших нормативно-правових актів, дають змогу краще врахувати особливості місцевих умов у процесі реалізації їх приписів.

До загальних ознак належать:

- загальнообов’язковий (локальний) характер на певній території для всіх членів територіальної громади, яким ця норма адресується;

- багатфункціональність, оскільки вони встановлюють чи санкціонують, охороняють, гарантують правила поведінки, що регулюють правовідносини на території громади;
- спрямованість має формально визначений характер;
- письмова документальна форма.

До спеціальних ознак локальних правових норм слід віднести:

- публічний характер локальних норм у міру їх прозорості та доступності кожному шляхом популяризації як з боку громади, так і з боку обраних нею органів;
- ієрархічність норм: норми виборних органів територіальної громади не можуть виходити за межі, встановлені нормами територіальної громади;
- імперативний характер: містять чітке правило суб'єктів правовідносин.

Однією з основних форм локальних нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування є рішення, при цьому рішення рад та їх виконавчих органів (зокрема з прийняття місцевого бюджету, присвячених соціальній підтримці населення та соціально-економічному розвитку територій) приймаються відкритим голосуванням. Подібні нормативно-правові акти локального характеру можуть видавати і місцеві органи виконавчої влади (районні та обласні державні адміністрації та їх виконавчі органи).

В основу локальних нормативно-правових актів місцевого самоврядування покладено волю територіальних громад. Вони регулюють внутрішні правовідносини на території громади чи району, сприяють підвищенню дієвості права, ролі органів місцевого самоврядування в соціальному захисті населення.

Джерела

1. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2000. — № 48. — Ст. 409. Із змінами, внесеними згідно з Законом № 107-VI (107-17) від 28.12.2007 / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — № 5-6, 7-8. — Ст. 78 від 05.10.2000 № 2017-III / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2000. — № 48. — Ст. 409.
2. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2003. — № 49-51. — Ст. 376.
3. Про зайнятість населення: Закон України від 1 березня 1991 р. № 5067-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. — № 24. — Ст. 243.
4. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1992. — № 3. — Ст. 10.
5. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 6 жовтня 2005 р. № 2961-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2006. — № 2-3. — Ст. 36.
6. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовтня 1993 р. № 3551-XII / Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1993. — № 45. — Ст. 425.